

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2020, declarate de avocatele Aliona Rusnac, Mihaela Rotari și de inculpații

Cordun Andrian XXXXXX;

Cordun Lilian XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>18.04.2018 – 22.04.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>16.05.2019 – 28.01.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>12.03.2020 – 20.05.2020.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 22 aprilie 2019, procesul penal în privința lui Cordun Lilian în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta constituie o contravenție.

Cordun Lilian a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Procesul penal în privința lui Cordun Andrian în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta constituie contravenție.

Cordun Lilian a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

De la inculpați s-a încasat, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate Grosu T. prejudiciul material în mărime de 300 lei și moral în mărime a câte 500 lei de la fiecare, în beneficiul părții vătămate Țîberneac V. - prejudiciul moral în mărime a câte 500 lei de la fiecare, în beneficiul părții vătămate Zubco L. – cheltuielile de transport în sumă de 540 lei, prejudiciul material în mărime de 2572 lei și moral în mărime de 500 lei.

Cererea părții vătămate Zubco L. privind încasarea de la inculpați a venitului ratat pentru perioada de absență la serviciu în mărime de 12.300 lei, a venitului ratat pentru perioada de sistare a activității întreprinderii în mărime de 21.855 lei și a cheltuielilor judiciare în sumă de 2432 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 2432 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond **a constatat** că la 01 februarie 2018, în jurul orei 17.30, inculpatul Cordun A., aflându-se la terasa magazinului alimentar ce aparține ÎI „Zubco Liuba”, situat în XXXXXX, XXXXXX XXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu fratele său, Cordun L., în rezultatul unor neînțelegeri cu Zubco L., Țîberneac V. și Grosu T., intenționat, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obrăznicie deosebită, fără nici un motiv, i-a numit cu cuvinte injurioase, i-a îmbrâncit și i-a aplicat lui Zubco L. o lovitură cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i vătămări corporale sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu comoție cerebrală, contuzia țesuturilor moi ale feței pe dreapta care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2018 21D0033 din 28.02.2018, se califică ca vătămări corporale ușoare, după criteriul de dereglare - de scurtă durată a sănătății. Pe Țîberneac V. l-a îmbrâncit, în rezultatul cărui fapt, acesta a căzut la podea, lovindu-se de obiectele din interiorul magazinului, cauzându-i prin aceasta vătămări corporale sub formă de excoriații pe obrazul stâng care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201821D0035 din 28.02.2018, se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Conform învinuirii, acțiunile inculpatului Cordun A. au fost calificate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.

Inculpatul Cordun L., la 01 februarie 2018, în jurul orei 17.30, aflându-se la terasa magazinului alimentar ce aparține ÎI „Zubco Liuba”, situat în XXXXXX, XXXXXX XXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu fratele său, Cordun A., în rezultatul unor neînțelegeri cu Zubco L., Țîberneac V. și Grosu T., intenționat, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obrăznicie deosebită, fără nici un motiv, i-a numit cu cuvinte injurioase, i-a îmbrâncit și a sugrumat-o pe Grosu T., cauzându-i vătămări corporale sub formă de excoriații liniare pe gât care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201821D0034 din 28.02.2018, se califică ca neînsemnate, iar pe Țîberneac V. l-a îmbrâncit, în rezultatul cărui fapt, acesta a căzut

la podea, lovindu-se de obiectele din interiorul magazinului, cauzându-i prin aceasta vătămări corporale sub formă de excoriații pe obrazul stâng care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201821D0035 din 28.02.2018, se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Conform învinuirii, acțiunile inculpatului Cordon L. au fost calificate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.

Instanța a statuat că calificarea dată acțiunilor inculpaților de organul de urmărire penală este incorectă.

Astfel, faptele inculpaților de aplicare a unor lovituri lui Țîberneac V., Zubco L. și Grosu T. sunt ilegale și nu pot fi admise, însă aceste acțiuni au fost îndreptate împotriva sănătății părților vătămate și nu împotriva ordinii publice. Totodată, aceste acțiuni nu ating gradul pericolului social al infracțiunii, fiind necesară calificarea faptelor în baza Codului contravențional.

Art. 78 alin. (2) Cod contravențional prescrie că vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată dar stabilă a capacității de muncă se sancționează cu amendă de la 30 la 45 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 ore, sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

Potrivit art. 26 lit. d) Cod contravențional, înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul prescripției răspunderii contravenționale.

La aplicarea sancțiunii contravenționale, urmează a fi luate în considerare prevederile art. 30 alin. (2) Cod contravențional, potrivit căruia termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

Totodată, solicitarea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 2432 lei este neîntemeiată, deoarece nu se încadrează în norma art. 227 Cod de procedură penală.

3. Procurorul în Procuratura raionului Florești, Vasile Revencu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații Cordon A. și Cordon L. să fie condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de a câte 1000 unități convenționale, cu admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea din contul acestora a cheltuielilor judiciare în sumă de 2432 lei.

Apelantul a invocat că, prin acțiunile lor, inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.

Ori, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral prin probele administrate.

Însă, la emiterea sentinței, instanța de fond a apreciat unilateral declarațiile părților vătămate și ale martorilor, fără a le da o apreciere justă și fără a le analiza în mod obiectiv și nu a luat în considerație faptul că inculpații, fiind în stare de ebrietate,

au acționat într-un loc public, și anume, în magazinul alimentar, care îi aparține ÎI „Zubco Liuba”, acțiuni care, conform hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitori și au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, urmând a fi calificate ca huliganism.

Potrivit art. 29 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor și apărătorilor, atunci când interesele justiției o cer și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

În cadrul urmăririi penale au fost suportate cheltuieli la efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 2432 lei.

Ori, cheltuielile suportate de stat la efectuarea expertizelor judiciare sunt urmare a acțiunilor inculpaților, fiind condiționate de săvârșirea infracțiunii în cadrul cauzei penale în care sunt acuzați, astfel că între cheltuielile suportate și acțiunile inculpaților există o legătură de cauzalitate directă și, potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța poate obliga condamnații să recupereze cheltuielile judiciare.

3.1. Părțile vătămate Zubco L., Țîberneac V. și Grosu T., la fel au declarat apeluri, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații Cordon A. și Cordon L. să fie condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

Apelanții au invocat similar, că în acțiunile inculpaților se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, acțiunile acestora urmând a fi încadrate pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, în urma acțiunilor ilegale ale inculpaților au avut de suferit fizic și psihic, aceștia fiind responsabili de prejudicierea sănătății părților vătămate, iar repararea prejudiciului cauzat poate avea loc doar prin echivalent bănesc.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2020, apelurile au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Cordon Andrian a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 750 unități convenționale, ce constituie 37.500 lei.

Cordon Lilian a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 750 unități convenționale, ce constituie 37.500 lei.

De la inculpați s-a încasat, în mod solidar, în beneficiul lui Grosu T. prejudiciul material de 500 lei și a câte 3000 lei prejudiciului moral, în beneficiul lui Țîberneac V. de la fiecare în parte prejudiciul moral a câte 3000 lei și în beneficiul lui Zubco L. de la fiecare în parte prejudiciul moral a câte 3000 lei.

De la inculpați s-au încasat, în mod solidar, cheltuielile judiciare, suportate la efectuarea expertizelor medico-legale, în sumă de 2432 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că la 01 februarie 2018, în jurul orei 17.30, inculpatul Cordon A., aflându-se la terasa magazinului alimentar ce aparține ÎI „Zubco Liuba”, situat în XXXXXX, XXXXXX XXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu fratele său, Cordon L., în rezultatul unor neînțelegeri cu Zubco L., Țîberneac V. și Grosu T., intenționat, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obrăznicie deosebită, fără nici un motiv, i-a numit cu cuvinte injurioase, i-a îmbrâncit

și i-a aplicat lui Zubco L. o lovitură cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i vătămări corporale sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu comoție cerebrală, contuzia țesuturilor moi ale feței pe dreapta care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2018 21D0033 din 28.02.2018, se califică ca vătămări corporale ușoare, după criteriul de dereglare – de scurtă durată a sănătății. Pe Țîberneac V. l-a îmbrâncit, în rezultatul cărui fapt, acesta a căzut la podea, lovindu-se de obiectele din interiorul magazinului, cauzându-i prin aceasta vătămări corporale sub formă de excoziații pe obrazul stâng care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201821D0035 din 28.02.2018, se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Inculpatul Cordon L., la 01 februarie 2018, în jurul orei 17.30, aflându-se la terasa magazinului alimentar ce aparține ÎI „Zubco Liuba”, situat în XXXXXX, XXXXXX XXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu fratele său, Cordon A., în rezultatul unor neînțelegeri cu Zubco L., Țîberneac V. și Grosu T., intenționat, încalcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obraznicie deosebită, fără nici un motiv, i-a numit cu cuvinte injurioase, i-a îmbrâncit și a sugrumat-o pe Grosu T., cauzându-i vătămări corporale sub formă de excoziații liniare pe gât care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201821D0034 din 28.02.2018, se califică ca neînsemnate, iar pe Țîberneac V. l-a îmbrâncit, în rezultatul cărui fapt, acesta a căzut la podea, lovindu-se de obiectele din interiorul magazinului, cauzându-i prin aceasta vătămări corporale sub formă de excoziații pe obrazul stâng care, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201821D0035 din 28.02.2018, se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Instanța a reținut că deși inculpații au negat comiterea huliganismului, apreciind altercația cu părțile vătămate drept o apărare împotriva acțiunilor lor ilegale, întreprinse în ziua de 01.02.2018 în intervalul orelor 15.00-16.00, când împreună cu Dubina I. și Guranda M. pe terasa magazinului ce-i aparține lui Zubco L. serveau băuturi alcoolice, jucându-se gălăgios în cărți, refuzându-i solicitarea de a-l părăsi, fapt pentru care ea l-a apucat de haină pe Cordon L., îmbrâncindu-l spre ieșire, iar Grosu T., aplicându-i lovituri cu palmele, urmare a cărui fapt a intervenit Cordon L. și a apucat-o de gât pentru a o da la o parte, fără a le maltrata, nefiindu-le cunoscute împrejurările în care le-au fost cauzate vătămări corporale, vinovăția acestora se confirmă prin probele administrate, și anume:

declarațiile părții vătămate Zubco L., că inculpații, Dubina I. și Guranda M. erau în stare de ebrietate alcoolică, le-a făcut observație să nu facă zgomot, să respecte ordinea publică și liniștea, însă ei nu au reacționat, adresându-i cuvinte necenzurate și, în timp ce s-a îndreptat spre ieșirea din magazin, Cordon A. a apucat-o de piept, lovind-o cu pumnul în partea dreaptă a feței, în rezultatul cărui fapt a căzut jos, lovindu-se cu capul de beton, pierzând-și cunoștința, motiv pentru care solicită repararea cheltuielilor suportate pentru medicamente, transport, venitul ratat în legătură cu închiderea magazinului și a prejudiciului moral rezultat din suferințele suportate ca urmare a infracțiunii săvârșite de cei doi inculpați;

declarațiile părții vătămate Grosu T. că a intrat în magazin și i-a auzit pe inculpați, care se exprimau necenzurat în adresa mamei sale Zubco L., Cordon A. apucând-o de haină în regiunea gâtului și îmbrâncind-o, fapt ce a determinat-o să

intervină în apărarea mamei sale, moment în care Cordon L. a apucat-o de gât, deteriorându-i rochia, după care ambii s-au năpustit asupra lui Țeberneac V., iar ea a telefonat la ambulanță, la sosirea căreia, mamei sale i-au fost administrate medicamente intramusculare, fiind spitalizată în decurs de 10 zile, urmare a acțiunilor lui Cordon L., i-au fost cauzate vătămări corporale în regiunea gâtului și a feței, fapt pentru care solicită recuperarea daunei materiale și morale, negând maltratarea inculpaților;

declarațiile părții vătămate Țeberneac V. că patru bărbați consumau băuturi alcoolice la terasa magazinului, jucând cărți și exprimându-se cu cuvinte necenzurate, au fost atenționați de către soția sa să păstreze liniștea, iar ei nu au reacționat, inculpații manifestând un comportament agresiv, fapt pentru care a încercat să-i scoată de pe teritoriul magazinului, moment în care ei l-au bruscat și, ca urmare, s-a împiedicat de pragul magazinului, a căzu jos, cei doi năpustindu-se asupra lui, încercând să-l sugrume;

declarațiile martorilor Dubina I. și Guranda M., date în instanța de fond, că în timp ce serveau băuturi alcoolice pe terasa magazinului, jucând cărți și vorbind cu glas ridicat, au fost somați de proprietara Zubco L. să părăsească localul, ei au refuzat, iar aceasta l-a apucat pe Cordon A. de haină, solicitându-i să părăsească localul, apoi i-a observat pe ea și pe Țeberneac V. jos la pământ, Cordon A. fiind peste ei;

declarațiile martorului Cosînga E. că din auzite cunoaște despre conflictul de la magazin, în urma cărui inculpații i-au aplicat lovituri lui Zubco L., ea fiind internată în spital;

declarațiile martorului Denisov V., că în timp ce se apropia de magazin, a auzit zgomote și gălăgie, iar apropiindu-se, a văzut momentul în care inculpații aplicau lovituri cu pumni părților vătămate Zubco L. și Țeberneac V., despre ce i-a comunicat ulterior acesteia.

Ori, instanța de fond a invocat un șir de probe scrise care confirmă vinovăția inculpaților în comiterea huliganismului, însă le-a dat o apreciere incorectă și le-a pus la baza încetării procesului penal, fără a ține cont de faptul că în plângerile depuse, Zubco L. și Grosu T. solicită atragerea inculpaților la răspunderea penală, pentru faptele comise în incinta magazinului alimentar „Zubco Liuba”, unde, fiind în stare de ebrietate alcoolică și numindu-le cu cuvinte necenzurate, le-au agresat fizic, în rezultatul cărui fapt Zubco L. a fost spitalizată, ceea ce se confirmă prin fișa medicală nr. 1265 și trimiterea-extras, cu diagnoza traumatism cranio-cerebral închis cu comoție cerebrală, contuzia țesuturilor moi ale feței pe dreapta ce, potrivit rapoartelor de expertiză judiciară nr. 201829D0041 din 14.02.2018 și nr. 201821D0033 din 28.02.2018, au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent, calificându-se ca vătămări corporale ușoare, prin ordonanța din 19.01.2018 de recunoaștere în calitate de parte civilă pentru prejudiciul material și moral în sumă de 1000 lei, înaintând în temeiul art. 219 Cod de procedură penală o acțiune civilă, cu anexarea bonurilor de plată.

Totodată, potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 201829P0098 din 06.02.2018 și nr. 201821D0034 din 28.02.2018, la Grosu T. s-au depistat excoriații liniare pe gât ce au fost produse prin mecanism de fricțiune cu obiect contondent cu suprafața limitată, calificându-se ca vătămări corporale neînsemnate, aceasta

formulând cerințe de recunoaștere în calitate de parte vătămată și civilă pe cauza penală, întrucât i s-a cauzat un prejudiciu material și moral, fiind recunoscută în această calitate procesuală prin ordonanța din 19.02.2018, constatându-se prin procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.02.2018 cu planșa fotografică anexă, deteriorarea rochiei, recunoscută în calitate de corp delict prin ordonanța din aceeași dată, formulând o acțiune civilă în acest sens.

Conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 201829P0100 din 07.02.2018 și nr. 201821D 35 din 28.02.2018, la Țeberneac V. s-au constatat excoriații pe obrazul stâng, produse prin mecanism de fricțiune cu obiect contondent cu suprafața limitată, calificându-se ca vătămări corporale neînsemnate, prin ordonanță fiind recunoscut în calitate de parte vătămată.

În cadrul confruntărilor cu inculpații, părțile vătămate și-au susținut declarațiile referitor la acțiunile huliganice întreprinse de aceștia în incinta magazinului, redând amănunțit circumstanțele cazului.

Potrivit art. 131 Cod penal, prin fapta săvârșită în public se înțelege fapta comisă lit. a) într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibilă publicului, chiar dacă la momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului; și lit. b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane.

Conform pct. 3 al Hotărârii Plenul CSJ nr. 4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, prin ordine publică se înțelege o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice, prin încălcare grosolană a ordinii publice înțelegându-se săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosirea onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Pe lângă aceasta, potrivit doctrinei penale, încălcarea grosolană a ordinii publice se manifestă prin săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, ce sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor etc.

Acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică nu pot forma de sine stătător componența infracțiunii de huliganism, urmând a fi însoțite obligatoriu de oricare din acțiunile adiacente menționate în dispoziția art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume aplicarea violenței asupra persoanelor sau amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, etc, ceia ce constă atât în violență psihică, cât și fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Astfel, din acțiunile inculpaților rezultă încălcarea de către ei a ambianței liniștite de conviețuire în societate, precum și a relațiilor de inviolabilitate a persoanei, exprimate prin maltratarea fără nici un motiv și îmbrâncirea părților vătămate Zubco L., Grosu T. și Țeberneac V., ca urmare a observației făcute de către Zubco L. de a păstra liniștea, de a nu se adresa necenzurat și de a părăsi localul magazinului, întru respectarea ordinii publice.

Ori, este nefondată concluzia instanței de fond privind lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor huliganismului agravant, prevăzut la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum și nedepășirea prin ele a pragului de severitate, cu urmările survenite, ce impun încadrarea penală a faptei comise, deoarece incinta sau terasa magazinului în care s-au produs faptele, tot timpul este accesibilă publicului, indiferent dacă la moment acolo se aflau sau nu alte persoane, locul faptei fiind considerat *loc public*.

Mai mult, prezența la locul faptei a trei părți vătămate și a martorilor audiți denotă comiterea ei în loc public și în prezența altor persoane, fiind confirmată prin rapoartele de expertiză medico-legală aplicarea violenței, iar prin intervenirea ambulanței, cu spitalizarea victimei Zubco L., inclusiv sistarea activității magazinului.

Totodată, comiterea faptei de către doi inculpați prin acțiuni comune, confirmate prin declarațiile persoanelor audiate, inclusiv ale martorului Denisov V., denotă prezența agravantei prevăzută de lit. b) alin. (2) art. 287 Cod penal, ceea ce exclude posibilitatea încadrării acțiunilor în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, or, anume această împrejurare și determină depășirea gradului de severitate a acțiunilor întreprinse.

În același timp, împrejurările pretinse de inculpați ca determinative pentru a recurge la aplicarea violenței, nu pot fi acceptate în vederea îndreptării lor de faptele comise și urmările survenite, or, în situația în care li s-a cerut părăsirea localului pentru că nu păstrau liniștea, ei urmau să se supună acestor cerințe fără împotrivire, ceea ce nu a avut loc, fiind motiv pentru care proprietara Zubco L. le-a cerut părăsirea încăperii. Respectiv, în situația în care ei nu se împotriveau acestor cerințe, conflictul era eșuat, vătămarile corporale depistate la ei, fiind urmare a altercațiilor cu părțile vătămate, ceea ce însă nu exclude și nici nu diminuează răspunderea lor penală.

Însă, tocmai situația în care inculpații s-au opus acestor cerințe, demonstrându-și atitudinea obraznică și indiferentă față de cerințele lui Zubco L., ce au congrescut în aplicarea violenței atât față de ea, cât și în privința celorlalte două victime, intervenite în apărarea ei, determină prezența în acțiunile lor a elementelor huliganismului agravant.

Ori, în astfel de împrejurări, se atestă în acțiunile inculpaților prezența calificativelor huliganismului manifestat prin încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra părților vătămate Zubco L., Grosu T. și Țeberneac V., care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită de două persoane.

Astfel, instanța a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită de două persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont că inculpații nu au antecedente penale, sunt caracterizați pozitiv, concluzionând ca fiind posibilă aplicarea pedepsei cu amendă în limita celei stabilite de sancțiunea normei incriminate.

Totodată, instanța a conchis că este întemeiată solicitarea procurorului de încasare de la inculpați a cheltuielilor judiciare în sumă de 2432 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare și care greșit a fost respinsă de instanța de fond, ori, art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, în speță, expertizele fiind efectuate după excluderea alin. (2) din art. 143 Cod de procedură penală.

Conform art. 227 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, sumele plătite sau care urmează a fi plătite experților cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Aceasta este considerată o normă generală, neobligând statul să suporte cheltuielile, ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau trecute în contul statului, instanța de judecată având marja aprecierii posibilității de a-i impune condamnatului recuperarea cheltuielilor judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării lui cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat sau să-l elibereze de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, atunci când plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Deci, în cadrul examinării cauzei au fost efectuate: raport de expertiză judiciară nr. 201829P0098 din 06.02.2018; raport de expertiză nr. 201829P0100 din 07.02.2018; raport de expertiză nr. 201829D0041 din 15.02.2018; raport de expertiză nr. 201829P0101 din 08.02.2018; nr. 201829P0102 din 07.02.2018; nr. 201821D0033 din 28.02.2018; nr. 201821D0034 din 28.02.2018; nr. 201821D0035 din 28.02.2018; nr. 201821D0036 din 28.02.2018; nr. 201821D0037 din 28.02.2018 pentru întocmirea cărora au fost în total suportate cheltuieli judiciare în sumă de 2432 lei, ce urmează a fi încasate în mod solidar din cotul inculpaților, pentru retribuirea cuvenită experților..., or spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Aceasta pentru că efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Ori, obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage, în mod inevitabil, desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, iar obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli. La fel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor, iar scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula.

Astfel, stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

În același timp, urmează a fi admise parțial cerințele formulate de părțile vătămate Zubco L., Grosu T. și Țeberneac V. referitor la acțiunea civilă, ori, potrivit art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi inițiată la cererea persoanelor fizice cărora li-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea ei, dispoziția art. 220 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală stipulând că acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prezentul cod, normele procedurii civile fiind aplicabile dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

Astfel, în temeiul art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, se admite în principiu cererea de reparare a daunei materiale, cu încasarea de la inculpați, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate Grosu T. a prejudiciului material în sumă de 300 lei și în beneficiul părții vătămate Zubco L. a sumei de 540 cu titlu de cheltuieli de transport și 2572 lei pentru tratamentul medical. Totodată, urmează a admite integral cerințele părții vătămate Grosu T. de recuperare a daunei cauzate prin deteriorarea rochiei în sumă de 500 lei, recunoscută drept corp delict prin ordonanța din 19.02.2018 iar pretențiile părții vătămate Zubco L. referitor la încasarea veniturii ratat în sumă 12.300 lei pe perioada absentă la serviciu și celui de 21.855 lei pe perioada de sistare a activității întreprinderii „Zubco Liuba” urmează a fi respinse, deoarece nu au fost prezentate probe ce ar confirma temeinicia acestor cerințe.

Totodată, urmează a fi încasat, separat de la fiecare inculpat în beneficiul fiecărei din părțile vătămate a prejudiciului moral a câte 3000 lei, reieșind din gradul suferințelor suportate de ei. Or, în sensul art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Ori, fiind încadrate acțiunile inculpaților în baza legii penale, este necesar de a mări quantumul prejudiciului moral încasat părților vătămate, ținând cont în acest sens de art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului

prejudiciului și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Deci, prejudiciul moral în cuantum a câte 3000 lei de la inculpați pentru fiecare parte vătămată urmează a fi repartizat în conformitate cu principiul echității, stabilit în funcție de individ și de sensibilitatea acestuia, părțile vătămate având de suferit ca urmare a vătămarilor suportate și a stresul emoțional, fiind în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de către acestea în urma acțiunilor ilicite ale inculpaților, or, instanța are obligația de a asigura o satisfacție morală pe baza unor aprecieri în echitate, însă despăgubirea în cuantumul solicitat depășește cu certitudine întinderea suferințelor cauzate părților vătămate, prejudiciul moral suferit, urmând să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie venituri nejustificate.

Astfel, este proporțională suma de 3000 lei ca echivalent al suferințelor morale suportate de către părțile vătămate, ca rezultat al acțiunilor ilegale ale inculpaților.

5. Avocata Aliona Rusnac a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond în privința inculpatului Cordun A.

Recurenta a invocat că atât în instanța de fond, cât și cea de apel nu a fost stabilit faptul că intenția inculpaților a fost îndreptată spre public, spre a jigni demnitatea publică și a încălca grosolan ordinea publică, acuzarea urmând să prezinte dovezi solide în acest sens.

Astfel, fapta inculpaților nu atinge gradul pericolului social al infracțiunii, fiind necesară calificarea faptei în baza prevederilor Codului contravențional.

Mai mult, a fost stabilit că partea vătămată a fost cea care a inițiat conflictul și din cauza acestui fapt inculpatul Cordun L. a ripostat.

Inculpații nu au fost inițiatorii conflictului și nici nu au acționat cu premeditate, iar potrivit raportul de constatare medico-legal din 07.02.2018, la Cordun L. s-au depistat excoriații pe antebrațul stâng și mâna stângă, care s-au produs la 01.02.2018 și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Deci, prezența vătămarilor date confirmă că între partea vătămată și inculpat a avut loc o altercație

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Mihaela Rotari, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond în privința inculpatului Cordun L.

Recurenta a indicat că instanța de apel, urmare a aprecierii gradului de vinovăție și stabilirii pedepsei prin prisma principiului individualizării pedepsei, a apreciat greșit acele criterii care au stat la baza pronunțării deciziei.

Ori, intenția inculpaților nu a fost îndreptată spre public, spre a jigni demnitatea publică și a încălca grosolan ordinea publică, iar acuzarea nu a prezentat nici o probă în acest sens.

Afirmațiile acuzării că prin acțiunile inculpaților a fost perturbată ordinea și liniștea publică nu și-au găsit confirmare, or, nici unul dintre martori nu a observat careva acțiuni ale inculpaților adresate spre public și ordinea publică în general, care

ar bulversa ordinea publică și ar arăta că inculpații prin acțiunile lor anume aceasta au dorit și urmărit.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

5.2. Inculpații Cordon Lilian Și Cordon Andrian, la fel, au declarat recursuri ordinare, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenții au invocat similar că din circumstanțele cauzei și probele administrate, nu a fost stabilit că intenția lor a fost îndreptată spre public, spre a jigni demnitatea publică și a încălca grosolan ordinea publică, iar acuzarea urma să prezinte dovezi solide privind intenția inculpaților.

Astfel, afirmațiile acuzării că prin acțiunile lor a fost perturbată ordinea și liniștea publică nu și-au găsit confirmare, iar martorii prezenți la fața locului nu au observat careva acțiuni ale inculpaților adresate spre public și ordinea publică care ar bulversa opinia publică și ar arăta că inculpații prin acțiunile lor anume aceasta au urmărit. Totodată, din declarațiile persoanelor audiate nu urmează că inculpații au acționat de comun acord sau în urma înțelegerii prealabile, fiind stabilit că între inculpați și părțile vătămate a fost un conflict reciproc, soldat cu vătămări atât la părțile vătămate cât și la inculpați.

În drept, recursurile sunt întemeiate pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect, se reține că recursurile sunt fondate în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9), 10) Cod de procedură penală, care prevăd temeiurile că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale (pct. 5.-5.2. din decizie).

Însă, în recursurile respective, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, care ar fi esența erorilor concrete de drept și a circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, inculpații au fost condamnați pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (pct. 5.-52. din decizie).

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile nu întrunesc condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurenți.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (pct. 5. – 5.2. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, corect casând sentința în care este constatată fapta inculpaților ca în rechizitoriu dar divergent fiind încetat procesul penal (pct. 1.-2. din decizie), legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lor infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept

material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părților vătămate Zubco L., Grosu T. și Țeberneac V., ale martorilor Dubina I., Guranda M., Cosînga E., Denisov V., raportul de expertiză judiciară nr. 2018D0033 din 28.02.2018 prin care la Zubco L. se constată traumă cranio-cerebrală închisă cu comotie cerebrală, contuzia țesuturilor moi ale feței pe dreapta și se califică ca vătămări corporale ușoare, după criteriul de dereglare – de scurtă durată a sănătății; raportul de expertiză judiciară nr. 2018D0034 din 28.02.2018 prin care la Grosu T. se constată excoriații liniare pe gât, produse prin mecanism de fricțiune cu un obiect contondent, cu suprafața limitată și se califică ca vătămări corporale neînsemnate; raportul de expertiză judiciară nr. 2018D0035 din 28.02.2018 prin care la Țeberneac V. se constată excoriații pe obrazul stâng, produse prin mecanism de fricțiune cu un obiect contondent, cu suprafața limitată, posibil unghii și se califică ca vătămări corporale neînsemnate; fișa medicală nr. 1265 și trimiterea-extras, raportul de expertiză judiciară nr. 201829D0041 din 14.02.2018; raportul de expertiză medico-legală nr. 201829P0098 din 06.02.2018; raportul de expertiză medico-legală nr. 201829P0100 din 07.02.2018; ordonanțele din 19.02.2018 prin care Zubco L., Grosu T. și Țeberneac V. au fost recunoscuți în calitate de parte vătămată, ordonanța din 19.02.2018 privind recunoașterea în calitate de corp delict; procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.02.2018 cu planșa fotografică anexă, prin care se atestă deteriorarea rochiei, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând argumentat și detaliat motivele pentru care a respins versiunile și dovezile apărării, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane (*pct. 4. din decizie*).

Totodată, soluția instanței de apel coroborează și cu prevederile art. 131 lit. a), b), 134⁷ Cod penal, cât și cu jurisprudența națională, conform căror prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane. Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a integrității patrimoniului. Încălcarea grosolană a ordinii publice se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri victimei urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.4 - Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3.*).

Ori, prezența împrejurărilor enunțate, în speță și în acțiunile infracționale ale inculpaților este demonstrată concludent prin probe administrate.

Totodată, la stabilirea pedepsei, instanța de apel just și argumentat a ținut cont de faptul că inculpații au săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, dar că anterior nu au mai fost condamnați și sunt caracterizați pozitiv, precum și de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților la limita minimă conform prevederilor legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestora, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursurile vizate sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei penale aplicate inculpaților (*pct. 5. – 5.2. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept

separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4 – 5.2. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, că s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarat de avocatele Aliona Rusnac, Mihaela Rotari, de inculpații Cordun Andrian XXX și Cordun Lilian XXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2020, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iunie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun